

# DE IZEGEMSCHÉ KIJK-UIT,

Verschijnende bij gelegenheid en appetijte, en opgesteld  
door BERNARDUS POMPE.

Al lag de waarheid in het graf,  
Al wat haar drukt, dat moet er af.

Te bekomen bij den drukker VIOU-VAN EESKHOOTE, aan 10 centiemen per nummer.

Beste lezer, dank den Heere over de tijdelijke herstelling van Bernardus, want de man is noodelijk ziek geweest. Ja, ja, de griep is niet gemakkelijk voor oude menschen, die niet veel van noode hebben om naar Vermauts te gaan. Nu, rechtuit gesproken, het zou mij veel pijn gedaan hebben, hadde ik mijnen *Kijk-Uit* moeten staken, al is 't dat men op ons stadhuis niet veel tranen erom zou gestopt hebben. Maar Bernardus begint nu nog maar in eere en aanzien te komen; op onze dagen moet men de menschen op de teenen trappen alvorens zij gebaren zonden u te zien. De *Landbouwer* van Rousselare werpt mij van tijd tot tijd eenen steen, maar hij durft zijne voeten niet bijsteken: hij weet wel dat Bernardus de kindjes de doeken nitdoet en ze toont gelijk ze zijn, dat is in Adams tenue. En onze stadhuisheeren en hunne vrienden pakken den *Kijk-Uit* in den donkeren en trekken een gezicht alsof ze azijn gelekt hadden. En is maar M. Verstracte van Emelghem, die niet vervaard is van Bernardus: die man spuigt zijn herte heel ongevoord uit en roept te midden van een vastensermoen dat Bernardus Pompe eene str...pompe, eene aalpompe is en dat hij die pompe zal vinden. Ehmaar, zeemenikkerkens! M. Verstracte toch! Bernardus zat bij uwen preekstoel als gij hem al dien lof

toezwaaidet. Hij dacht zelfs eenen oogenblik dat gij zoudet afgekomen zijn om hem te omhelzen. Na tot daar, wij blijven algelijk vriendjes, niet waar? Tot later dus; 'k zal nu eerst voor de derde maal mijne wel-voorziené wildzak uitschudden.

## KIJKJES IN DE DERDE EN VIERDE MAAND VAN 1873.

Met verwondering bemerkt Bernardus dat al de openbare werken, welke onze stad met ons geld doet verrichten aan vreemdelingen toegestaan worden. Het publiek dwaagt zich te recht over die onverstaanbare handelwis. De Grillagie aan de statie wordt aan een Ijper... gegeven terwijl het leggen der nieuwe straat alsmeu... het leveren der borduren — en het zijn weer de bordu... aan eenen Wijnghenaar geschonken worden. Beem... men zich misschien in op ons stadhuis dat onze burgerij geen brood mag en er geen van doen heeft?.. Of speelt de levering van wijn ook eene rol in die zaken?.. Of moet men alles aan onkunde toeschrijven?

Bernardus gelooft niet dat het domheid is, immers wij hebben eenen sekretaris... viens oogen men de slimmigheid scheppen kan bij lepels; een burgemeester, die boschagien maakt van markten, een schepene, die reeds weet dat er vier ekwinokser's jaars zijn en dat het dri... maanden regent als

een kwinoks in natte vergaat, en eene groep mannen die verbieden huizen te bouwen van eene stegie ten uitkante van stad, en die zulks toelaten te midden der stad, dicht bij de kerk en de plaats waar ze eens het stadhuis peizen te plaatsen?

'T was op 't einde van april, medeburgers, dat men u ging cadeau doen van 't kariljon, niet waar? Dat kariljon, dat gij gingt betalen, maar niet mogen gebruiken zonder de voorafgaande permissie van onzen eerw. heer pastoor. De *Landbouwer*, die Rousselaarsche komediant, heeft u dat wijs gemaakt en na hem eene geheele reeks andere gazetten. Ehwel, 't kariljon zal nog in lange niet komen; men heeft er zelfs nog niet aan begonnen! De klok-kengieter heeft dat laten weten en er bij gevoegd als dat de oude klokjes ook moeten door nieuwe vervangen worden; en dat ze maar zullen kunnen dienen om er decoraties van te slaan voor de Ciskas!

'K zou ik' de pastoor zijn, 'k hing 'ne geheele klokke op de borst van onzen burgemeester: hij verdient ze wel!

Nu mijnheer Ameye nog al veel rond de statieplaats kuiert, rekommandeert Bernardus bijzonderlijk aan zijne welwillendheid de vuile, stinkende greppe aan de woonst van A. Demaecht. Bernardus weet van die greppe te spreken: hij stapte er zekere avond bij 't licht van eene niet aansteken lantaern onwetend in zoodat het welriekend zop al de beenderlijng van zijne broek tot tegen zijne billen k... ..

'T was proper en nog veel meer aangenaam!

Z'hebben te Meulebeke op 't einde van maarte alweér een avondfeest gegeven, bestaande uit de uitvoering van twee comediestukken en daarwaren nogmaals stoelen en eereplaatsen voor de heeren geestelijken.

Bernardus rekommandeert die slechte geestelijken en kongregatie van Meulebeke, die durven comedie spelen, aan de vraaken den haat van onzen pastoor-burgemeester.

Ge zult 't krijgen, gij Meulebeeksche méchanten-riks!

Mijnheer Bartolemeus Dumortier, onze klerikale representant, heeft op 25 april II. zijnde eenen vrijdag, in het hof van den koning een hartelijk mondspel gedaan in ossenvleesch, kalfvleesch, kiekens, enz.)

Wat moeten onze godvruchtige kiezers van dien *carnivore* peizen?..

De *Landbouwer* zegt dat de *Kijk-Uit* een schimpschrift is en daarbij dat het Pieters gazette is. Dat is leelijk, zulde; nu bijzonderlijk dat ze te Rousselare in 't seminarie bidden op de vrake Gods tegeer de menschen in te roepen, opdat de klerikalen in een rijk van lijken zouden kunnen heerschen en ook opdat alwie door den burgeroorlog, de pest of den hongersnood naar het Pierenland is, zich alsdan zou mogen bekeeren!

Turlututu!

Ja, ja, lees maar eens de *Landbouwer* van 22 april laatst.

En gij, snotneuzen uit 't Seminarie, past maar op uw vel, want ge zoudt geheel gemakkelijk kunnen de eerste zijn die van de vrake Gods mededeelt.

Machaar. — Bernardus, hebt gij dat artikel uit Rousselare in datum van 4 maart in *La Lys* gelezen? De Rousselaarsnaars kunnen maar niet bekennen dat Izegem eene stad is, ze geven ons daar uit voor min van een dorp.

Bernardus. — Dat verwondert mij niet: dat komt omdat ze te Rousselare tot niets in staat zijn, zelfs niet tot het oprichten van een vrij orgaan-tje, en dat er te Izegem min bankroetiers te vinden zijn dan bij hun.

Machaar. — 'K zou 't gelooven ook! Zij zijn dja-loes.

EEN VADER VAN FAMILIE EN MOCHET CHARLES.

De Vader. — Zoudt gij mij willen zeggen waarom mijn jongen naar huis niet kooft?

Mocheu Charles. — *voed gelijk een haantje*; hij kwam trouwens van de tafel. — Uw jongen! Hij is zeker al lange thuis?

De vader. — 't Huis! neen, neen, hij moest blijven tot den twaalfen en nu is 't een ure en wij zien hem nog niet.

Mocheu Charles. — Wij zullen eens gaan zien. (Beiden gaan kijken en de kleine scholier zit te weenen en te klagen van den honger.)

Mocheu Charles. — De kleine zal vergeten geweest zijn.

De vader. — Wadde!... Vergeten!... mijn jongen vergeten... 't is knap! 's noens mijn jongen vergeten en laten zitten zonder eten, en dezelfde week ik en mijne vrouw de nachtrust ontnomen zijn door uwen djentten broère, sinte Leonard, den held van Moorseele en Pitthem, dat proper lid van de Giskes! 't Is knap, 'k zeg het nog eens!

Bernardus vindt dat het hoogst tijd is eene serieuze controle over de gemeente-school te houden; dat ware al beter dan zich te bekommeren met kinderspelen, trommels en trommelstokken.

Bernardus. — Welgekomen, Nikodeem; welk nieuws voor mijnen *Kijk-Uit*?

Nikodeem. — Slecht nieuws, jongen! Telt ne keer op uwe vingers: 1° De kongregatie van den Hoogzaal gelaten; 2° eene jonge dame, die 't water heeft, en langs de straten loopt 'lijk een schandaal; vraag het liever aan Wietij, zoo ik lieg, hij heeft het ook gezien.

Bernardus. — Jamaar, ik geloof u, Nikodeem.

Nikodeem. — 3° Twee dozijnen jonge dochters, die ook allemaal 't water hebben!

Bernardus. — 't Is proper, Izegem verpreuvelt zeere, sedert dat onze geestelijkheid de engelsche deugd laat varen om den preekstoel in stukken te slaan voor de slechte gazetten.

Nikodeem. — 4° Eene revolutie onder de zwervende Mandelkoor, die nogmaals van lokaal is veranderd. Die ambulanten-maatschappij loopt op den zoek gelijk eene hen achter hare kiekens. 5° De kin Leonard, die in eenen nacht der

verledene week in het ijzerwerk rond de kerk vernesteld is geraakt en er slechts gebuild uitkwam, doordien hij, sterker dan zijne beenen, van weg was gemist, meenende dat hij naar Coolscamp ging naar de snelle meisjes! 6° Eene werkstaking onder de klokkluiders van Ingelmunster, die de klokstrengen niet meer trekken willen, omdat de brilleman aldaar de kerkdiens-ten heeft opgeslagen en van dien opslag niets aan de klokkluiders wil mededeelen. Die parochie is daar ook zoodanig veranderd sedert het afsterven van den ouden pastoor, dat men er zich geen gedacht kan van maken. 7° Alle week even goed, een hoop leden uit de hervormingschool, onder de direktie van Patat, die hun verstand, hunnen zak en het brood van wijf en kinders verdrinken en nog geen apparencie van de gendarmerie te krijgen.

Bernardus. — Wat gaat er van de wereld geworden?

Nikodeem. — 't En is nog niet al: en 8° Een arme duivel, een oude domestiek, in den tijd uit eene andere dienst getrokken met belofte zijn leven te mogen eindigen in zijnen nieuwen dienst, op straat gezet zonder middelen van bestaan door eenen rijken vrekkingen meester, onder voorwendsel dat hij zoo veel niet meer kan als eenen jongeling!

Bernardus. — Eene menschlievende daad! 't is schoone!

Nikodeem. — Ja, ja, 't is nogtans zoo: vraag het liever aan M. Carpentier of Lemeire niet weggezonden is.

Bernardus. — 'K ben blijde, Nikodeem, dat 'k nog van tijd tot tijd iets van u wete; maar dat al is nu toch te grof! Waar gaan wij naartoe!

Nikodeem. — Naar eene van de drij plaatsen.

Bernardus. — Jamaar, gaan er daar kofpartimenten zijn om bij dat volk niet te moeten zitten.

Nikodeem. — 'K peis het wel.

Bernardus. — Asa, Nikodeem, tot wederziens.

DE INTREDE VAN ONZEN BARON.

In den loop dezer maand zal onze baron naar zijn kasteel komen om alhier het zomersaisoen te passeeren. Bij die gelegenheid en volgens een oud dom misbruik zal het kollegie van burgemeester en schepenen, bijgestaan van zijnen verstandigen sekretaris, alias *Osdos*, op hun uiterste beste (zwart habiet, witte veste en krawaat, yerlakte schoen, verniste handschoenen en daarop gepommadeerd en gereukwateri genoeg om ze van verre te rieken opkomen) om elf uren 's morgens het stadhuis verlaten en in stoet, al over de groote markt langst de kasteeldreve, den zeer wel edelen heer gaan verwelkomen.

Het ware spijtig dat het schepen-kollegie dit jaar niet kompleet ware voor deze omstandigheid: men zegt dat er voor den oogenblik een van hen deerlijk aangedaan is van eene ziekte, die zich dikwijls vernieuwt in het schieten van 't blad; in alle geval hij kan geremplaceerd worden door Lange Wietij.

Ziehier den diskoers, dien de welgekleede en welriekende deputatie, volgens Bernardus, zal uitspreken — misschien wel in kipkap-fransch door-  
*« Mijne heer den B'ron, wij verhaasten ons ulie-  
den te komen gelukwenschen in uwe nieuwe re-  
sidencie; wij zijn ulieden en uwe gansche familie  
zoodanig genegen ende verkleefd, dat wij alles  
voor ulieden boven het hoofd zien om ulieden te  
kunnen behagen. Wij weten zeer wel dat gij een  
machtig rijk man zijt, die vele miljoenen bezit;  
wij weten zelfs dat gijheden gekend zijt voor een  
der gefortuneerdste mannen van ons land en nog-  
tans, ziet de lijst van het abonnement, gijheden  
staat er slechts op voor de belachelijke som van  
honderd francs, en ziet dan ulieden schoonbroe-  
der, mijnheer den abbé de Pelichy, die ook ver-  
scheidene miljoenen bezit, ehwell die man heeft  
nog nooit eenen cent betaald in stad's abonne-  
ment, en nochtans wij laten hem in de kiezingen  
altijd de plaats van eer bekleeden. Wij weten  
ook zeer wel, mijnheer den B'ron, dat art. 112  
van onze Grondwet klaar en duidelijk zegt: Nie-  
mand in materie van belastingen mag bevoordee-  
ld worden: bijzondere giften, al waren die nob*

» zoo groot, kunnen noch mogen in aanmerking  
» genomen worden. Wij bekennen, mijnheer den  
» B'ron, dat wij aan onzen plicht te kort blijven  
» met ulieden beiden niet te doen betalen in stads  
» onkosten volgens ulieden fortune, maar aange-  
» zien wij uwe nederige slaven zijn en dat wij ulie-  
» den niet en durven misdoen, zullen wij trachten  
» ulieden geheel vrij te laten het abonnement,  
» en de kleine burgerij kan't al betalen. »

Bravo! bravo!.....

— Maar, Vrinden, zal de B'ron zeggen, maakt gij allen deel van de groote vergadering van Franciskus?

— Ja zeker, zal de burgemeester zeggen, 't is fameus schoon volk, die daar bijeen komt: ziet naar ons habiet, mijnheer den B'ron, wij hebben al onze eereteekens aan; de schaap-boer van Sinte-Kruis heeft zelf gezeid, als hij mij decorerde, dat ik er niet moest over beschaamd zijn!..... en de Mol ook niet.

— Asa, vrinden, dan is 't wel; à revoir, vrinden, salut.

Apropos van abonnement, waarbij komt het dat Clement Derynck, domestiek bij Pieter Carpentier, proprietaris is van vijf woonhuizen, waarvan hij er een bewoont en vler verpacht, nog nooit op de lijst van 't abonnement gebracht is geweest?

Waarom zijn de gebroeders Gheysens, aan de Sloore, bezitters van huizen en landerijen, op het abonnement vergeten?

Gepinte en wehriekende stadhuisheeren, antwoordt eens daarop.

Bernardus vindt dat de regencie van Izegem veel beter zoude doen den zoon van onzen mabelmaker Clarisse, die te Antwerpen den eersten prijs betaald heeft in de beeldhouwkunde, te gaan citeeren over zijne bekrooning, dan een kasteelheer, die hier weg en weer komt, de hand te gaan drukken. Een baron, die vandaag naar zijn kasteel komt, morgen vertrekt en alzoo althou weg en weer loopt, of een hond, die zijn kot uit- en inkruipt, is voor Bernardus net gelijk.

TOT LATER, ALS BERNARDUS 'T NOG LEEFT.